

AUTORITATEA NATIONALA PENTRU ADMINISTRARE SI REGLEMENTARE IN COMUNICATII

Str. Delea Noua nr. 2,
Sector 3, Cod 030925
Bucuresti

Transmisiune fax / curier
0372/845.402

Nr. / 16.09.2011

Stimati domni,

Re: consultare publica/proiect de consultare a masurile de identificare, analiza si reglementare in paralel a pietelor relevante corespunzatoare serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe, respectiv la puncte mobile in retelele publice de telefonie

Urmare a publicarii pe site-ul dumneavoastra a **Proiectului de consultare a masurilor de identificare, analiza si reglementare in paralel a pietelor relevante corespunzatoare serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe, respectiv la puncte mobile in retelele publice de telefonie**, va transmitem observatiile si propunerile noastre, dupa cum urmeaza:

1. Proiect de decizie privind identificarea pietelor relevante din sectorul comunicatiilor electronice corespunzatoare serviciilor de terminare a apelurilor la puncte mobile.

1. In cuprinsul Expunerii de Motive se mentioneaza ca Autoritatea a demarat analiza pietei prin cercetarea caracteristicilor cererii si ofertei la nivelul pietei de gros a acestor servicii, pornind de la identificarea acestora la nivelul pietei cu amanuntul, avand ca suport studiul efectuat in randul utilizatorilor finali de catre Gallup Organization Romania, in perioada martie - aprilie 2010.

In opinia noastra, studiul nu este realizat intr-o maniera de natura a permite relevarea in mod rezonabil a caracteristicilor cererii si ofertei de servicii, astfel incat consideram ca documentul respectiv nu poate constitui un fundament just pentru adoptarea masurilor de reglementare propuse de ANCOM, tinand cont ca acestea sunt de natura a produce modificari semnificative la nivelul pietei. In acelasi context mentionam ca esantionul foarte redus de utilizatori de servicii de telefonie mobila pe care s-a realizat acest studiu, respectiv 1289 persoane fizice si 1310 persoane juridice, nu poate fi considerat reprezentativ pentru demararea unei analize de piata de catre Autoritate.

2. In cuprinsul Expunerii de Motive, la sectiunea de prezentare a principalilor indicatori de caracterizare a pietei cu amanuntul a serviciilor de telefonie la puncte mobile, la sectiunea privind gradul de acoperire a retelor publice terestre de tip UMTS, se mentioneaza ca operatorul RCS & RDS se situeaza pe pozitia a doua dintre cei sase operatori, avand o arie de acoperire la nivelul populatiei, pentru perioada 2008-2010 de 50,0%, 68,7%, respectiv 73,8%. Observam astfel ca indicatorii RCS & RDS in ceea ce priveste acoperirea cu servicii UMTS la nivel de populatie se afla in discrepanta cu concluziile studiului privind impactul utilizarii benzilor de frecventa de 900 si 1800 MHz, pentru furnizarea de servicii de generatie a treia folosind sistemele UMTS, realizat de firma de consultanta OVUM Europe LTD. In opinia noastra, aceasta discrepanta este de natura a perturba grav activitatea de reglementare, in conditiile in care, in studiul mai sus amintit, se mentioneaza ca operatorul RCS&RDS se afla in dezavantaj competitiv fata de operatorii care detin spectru in banda de 900 MHz astfel incat este necesara aplicarea de remedii.

3. In cuprinsul Expunerii de Motive, ANCOM mentioneaza ca furnizarea serviciilor de telefonie mobila prin intermediul operatorilor virtuali mobili nu a luat amploare in Romania, intrucat operatorilor de

rețele publice de telefonie la puncte mobile nu le-au fost impuse obligații specifice legate de furnizarea accesului la rețeaua proprie a unor operatori de rețele publice mobile. Telemobil considera eronată această afirmație, în condițiile în care, intrarea pe piața a operatorilor mobili virtuali nu se afla într-un raport de interdependență cu obligațiile impuse în sarcina operatorilor de rețele publice mobile, data fiind preexistentă cadrulul legislativ care permite intrarea pe piața a acestora, în orice moment.

4. Referitor la afirmația din cadrul “Analizei impactului serviciilor furnizate prin intermediul numerelor personale asupra substituibilității cererii la nivelul pieței cu amanuntul” conform careia *“apelatul mai are o opțiune în ceea ce privește apelurile originare în alte rețele publice de telefonie din România către numărul său de mobil [...] putând încheia un contract cu un furnizor al unui astfel de serviciu care să prevadă recepționarea tuturor apelurilor la puncte terminale aparținând unor rețele de comunicații electronice diferite, prin intermediul unui număr unic și gestionarea acestor apeluri conform indicațiilor abonatului”*, menționăm că analiza acestei ipoteze este inutilă, având în vedere că *“numerotația nu este încă deschisă spre alocare”*.

5. În cuprinsul Expunerii de Motive se precizează că Autoritatea a calificat ofertele curente de abonamente pentru serviciile de telefonie la puncte mobile ce conțin un număr mare de minute în propria rețea, continuând însă număr redus de minute către alte rețele de telefonie drept exemplu de practică ce afectează bunăstarea socială, distorsionează comportamentul de consum și poate afecta capacitatea concurențială a furnizorilor. În opinia noastră, această practică nu este una de natură a distorsiona comportamentul de consum, așa cum ANCOM apreciază, ci trebuie privită ca un beneficiu acordat de către operator utilizatorului final, cu luarea în considerare a nevoilor de comunicare ale acestuia din urmă.

6. De asemenea, la secțiunea “Analiza necesității includerii în piața relevantă de terminare a apelurilor la puncte mobile a serviciilor auto-furnizate, ANCOM menționează că orice operator care furnizează servicii de terminare în propria-i rețea, poate trece foarte repede, fără investiții suplimentare la furnizarea de servicii de terminare pentru apelurile originare în orice altă rețea de telefonie. În opinia noastră, ANCOM nu ar trebui să includă în aceeași piață relevantă serviciile “auto-furnizate” și serviciile de terminare a apelurilor la puncte mobile în fiecare rețea publică de telefonie, întrucât acestea se diferențiază în mod evident prin:

- costurile generate pentru furnizarea acestor servicii;
- segmentele de utilizatori cărora li se adresează (utilizatori ai altor rețele vs utilizatori ai propriei rețele);
- sursa veniturilor aferente compensării eforturilor de livrare a traficului (en-gros vs vânzare cu amanuntul).

7. În ceea ce privește alternativele pentru determinarea tarifelor de terminare a apelurilor la puncte mobile, respectiv utilizarea metodei de benchmark internațional, considerăm nefundamentată aprecierea că această metodă este proporțională, în baza considerentului că o scădere de 31%, respectiv 39% a tarifelor de interconectare, înaintea de apariția rezultatelor modelului, *“nu risca să producă importante prejudicii operatorilor, pe când o amanare a scaderii tarifelor de interconectare, înainte de apariția rezultatelor modelului, risca să producă importante prejudicii utilizatorilor finali prin perceperea unor tarife de apel într-o altă rețea decât cea în care este originat apelul la un nivel excesiv, afectându-i negativ bunăstarea”*.

ANCOM trebuie să aibă în vedere faptul că, în actualul context economic, și ținând cont de investițiile și costurile semnificative generate de implementarea obligațiilor impuse în sarcina operatorilor (reglementarea tarifelor de terminare a apelurilor, reglementarea tarifelor de roaming), reducerea tarifelor de terminare a apelurilor la puncte mobile ar avea un impact semnificativ asupra planurilor de afaceri ale operatorilor, în condițiile în care veniturile acestora au scăzut cu aproximativ 32% raportat la anul 2008¹.

¹ Expunere de motive terminare la puncte mobile, Tabel nr. 8, Pagina 15

Dorim sa subliniem ca in opinia Telemobil, aplicarea metodei benchmark international, pe langa faptul ca aduce importante prejudicii operatorilor, generand scaderea veniturilor, va determina implicit si reducerea sumelor ce se vor constitui in venituri la Bugetul de stat, tinand cont de faptul ca operatorii telecom contribuie cu cca 3,3% la Produsul Intern Brut². Mai mult, consideram ca aprecierea ANCOM conform careia tarifele asociate interconectarii sunt excesive, avand ca fundament ipoteza ca *“anumiți furnizori consideră ridicat nivelul tarifulor pentru serviciile asociate interconectării”* nu poate reprezenta un argument pentru stabilirea unor tarife scazute, anterior adoptarii modelului de calculatie a costurilor, in conformitate cu prevederile Recomandarii 2009/396/CE.

8. Avand in vedere faptul ca modelul de calculatie pentru tarifele serviciilor de terminare la puncte mobile, in conformitate cu recomandarea Comisiei Europene 2009/396/CE, nu este inca finalizat, in opinia noastra, optiunea cea mai potrivita ar fi mentinerea tarifulor actuale, ca masura temporara, pana la dezvoltarea noului model LRIC. Fara a finaliza modelul de calculatie a costurilor tarifele sunt stabilite artificial, prin benchmarking, fara a fi luate in considerare caracteristicile estentiale ale pietei, nivelul necesar al investitiilor, contextul economic si faptul ca operatorii se vor vedea siliti sa mareasca preturile unor servicii nereglementate pentru a putea continua investitiile.

Reglementarea nivelului tarifulor nu este oportuna la acest moment, putand avea un impact major asupra cifrei de afaceri, avand in vedere etapele ce urmeaza a fi parcurse pentru reducerea tarifulor. Totodata, consideram ca Autoritatea ar trebui sa tina seama de practicile inregistrate pe pietele similare ale altor state, atunci cand stabileste nivelului tarifulor maxime ce pot fi percepute pentru furnizarea serviciilor de terminare a apelurilor la puncte mobile. Practica folosita de acestea, respectiv stabilirea unei pantei de ajustare ce se va modifica anual, ar fi o metoda benefica si necesara ce ar permite optimizarea proceselor operationale ce urmeaza a fi derulate.

9. Intrucat atat in cuprinsul Expunerii de Motive cat si in Decizie se precizeaza ca ANCOM interzice solicitarea utilizarii unor legaturi diferite de interconectare pentru terminarea traficului international, respectiv pentru terminarea traficului național, facem mentiunea ca, in opinia Telemobil aceasta masura nu poate contribui – din perspectiva atributiilor conferite prin lege Autoritatii - la “prevenirea acțiunilor ce au ca obiect sau pot avea ca efect distorsionarea ori restrângerea concurenței în domeniul comunicațiilor electronice”.

Prin urmare, avand in vedere cele mentionate mai sus si intrucat arhitectura rețelei noastre este realizata prin luarea in considerare a diferentele tehnice semnificative inregistrate intre traficul originat la nivel international si traficul national, solicitam ANCOM eliminarea acestei interdictii din cuprinsul Proiectului de Decizie.

2. Decizie privind desemnarea Telemobil S.A. ca operator cu putere semnificativa pe piata de terminare a apelurilor la puncte mobile in propria retea publica de telefonie.

Art.10. – (2) Cuantumul scrisorii de garanție solicitate în condițiile alin. (1) trebuie să fie rezonabil și raportat la valoarea estimată a serviciilor de interconectare oferite în perioada de expunere la riscul de neplată.

Va rugam sa aveti in vedere ca in elaborarea art. 10 alin. (2) nu s-a avut in vedere reglementarea situatiei partenerilor existenti ai Operatorului in privinta carora cuantumul scrisorii de garantie bancara se determina in functie de istoricul de trafic si nu in functie de valoarea estimata. De asemenea,

mentionam ca in prezent Telemobil foloseste si alte criterii obiective pentru determinarea, modificarea cuantumului scrisorii de garantie, pentru renuntarea temporara la scrisoarea de garantie bancara, (ex: cifra de afaceri pe anul precedent, rata rentabilitatii financiare, indicatorul lichiditatii imediate, gradul de indatorare, intarzierea in efectuarea platilor, etc). Fata de aspectele mai sus mentionate, propunem modificarea alineatului (2) al art. 10 dupa cum urmeaza:

“Art. 10 – (2) Cuantumul scrisorii de garantie solicitate in conditiile alin. (1) trebuie sa fie raportat la valoarea estimata a serviciilor de interconectare oferite in perioada de expunere la riscul de plata, pentru Beneficiarii nou interconectati cu reseaua de telefonie a Operatorului, si la istoricul de trafic aferent perioadei de expunere la riscul de plata, pentru Beneficiarii deja interconectati cu reseaua de telefonie a Operatorului, determinarea cuantumului realizandu-se si in functie de alte criterii obiective stabilite de Operator.”

In alta ordine de idei, remarcam faptul ca, daca in cazul unor parteneriate existente se poate realiza o estimare rezonabila a valorii serviciilor de interconectare aferente unui anumit interval de timp pe baza istoricului inregistrat, la incheierea unui acord cu un partener nou aceasta posibilitate este exclusa. Acest lucru este valabil și pentru partenerii cu trafic extrem de fluctuant datorat ofertelor en-gros ocazionale pe piețele internaționale, trafic inregistrat in conditiile unei lipse absolute a utilizatorilor proprii pe segmentul vanzarii cu amanuntul respectiv a unei baze de clienti proprii extrem de scăzuta. In conditiile in care exista posibilitatea ca in timp o prognoza de trafic sa se dovedeasca a fi eronata, propunem inserarea unui alineat nou la articolul 10, cu urmatorul cuprins:

„Art.10. – (3) In cazul in care ulterior incheierii acordului de interconectare partile constata ca exista discrepante intre cuantumul scrisorii de garantie, pe de o parte, si traficul efectiv inregistrat si/sau celelalte criterii obiective avute in vedere la stabilirea cuantumului scrisorii, pe de alta parte , partea interesata are dreptul de a solicita modificarea corespunzatoare a cuantumului scrisorii de garantie.”

Cu stima Telemobil S.A.

Spyridon Spyropoulos – Director Executiv